

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/391/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914209906
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6914209906.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanému: F. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XX, XXX XX P. W., za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 (vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do 30. 06. 2016), zast. JUDr. Andrejom Cifrom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 584,29 € s príslušenstvom, o odvolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti rozhodnutiu Okresného súdu Revúca č. k. 7C/360/2015-73 zo dňa 19. 04. 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 7C/360/2015-73 zo dňa 19. 04. 2016 v napadnutej časti potvrdzuje.

II. Žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 584,29 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 48,71 € a vo výške 8,5 % ročne zo sumy 584,29 € od 09. 07. 2014 do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti (úroku z omeškania od 13. 07. 2013 do 16. 07. 2013 t. j. 0,27 €) zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne žalobcovi trovy konania spolu vo výške 35 € pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy v súlade s úverovou zmluvou uzatvorenou účastníkmi, ktorú považoval za spotrebiteľskú zmluvu, ktorá v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. obsahuje všetky náležitosti a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 584,29 € spolu s úrokom z omeškania. Návrh zamietol v časti úroku z omeškania a to vo výške 0,27 € z dôvodu nedôvodnosti nároku.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 142 ods. 3 OSP z dôvodu, že žalobca mal neúspech vo veci len v pomerne nepatrnej časti úroku z omeškania. Úspešnému žalobcovi preto priznal plnú náhradu trov konania vo výške 35 € pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu. Žalovaného a vedľajšieho účastníka na jeho strane zaviazal okresný súd spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania z dôvodov, že vedľajší účastník aj keď koná iba sám za seba má v zmysle § 93 ods. 4 OSP v konaní rovnaké práva a povinnosti ako (hlavný) účastník popri ktorom v konaní vystupuje. Účelom jeho vstupu do konania je ochrana práv žalovaného a neúspech žalovaného vo veci je aj neúspechom vedľajšieho účastníka na jeho strane, ktorý ho v konaní podporuje, neúspech vedľajšieho účastníka na strane žalovaného teda nemožno odčleniť od neúspechu žalovaného.

4. V súlade s § 204 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. účinného do 30.06.2016 (ďalej len OSP), podalo voči rozhodnutiu odvolanie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (vedľajší účastník na strane žalovaného do 30. 06. 2016), a do časti ktorou súd prvej inštancie rozhodol, že vedľajší účastník na strane žalovaného je povinný nahradiť spoločne a nerozdielne so žalovaným žalobcovi trovy konania spolu vo výške 35 € pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

5. Odvolateľ v odvolaní uviedol, že súd nevzal náležite do úvahy, resp. úplne opomenul charakter procesného postavenia vedľajšieho účastníka - právnickej osoby založenej na ochranu práv a slobôd, predovšetkým vo vzťahu k otázke pasívnej vecnej legitímácie vedľajšieho účastníka a súčasne nesprávne aplikoval ust. § 142 ods. 3 OSP. Účastníkom sa stal až po podaní žaloby, t. j. po zaplatení súdneho poplatku. Považuje a priori a principiálne za vylúčené a logicky neúnosné, aby znášal vedľajší účastník, resp. akýkoľvek iný účastník konania náhradu trov konania a právneho zastúpenia aj za trovy, ktoré žalobca uskutočnil ešte v čase, keď vedľajší účastník, ktorý nie je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie, ani nebol účastníkom konania (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1271/2014-91 zo dňa 20. 01. 2016). Z hmotnoprávneho predpisu nevyplýva, že medzi žalovaným a vedľajším účastníkom ide o nerozlučné spoločenstvo (Krajský súd v Bratislave sp. zn. 9Co/308/2012 zo dňa 19. 12. 2012). Vedľajší účastník druhej skupiny, ktorý vstúpil do konania v súlade s § 93 ods. 2 OSP nemôže byť zaviazaný na zaplatenie žalobného nároku, súčasne spoločne a nerozdielne so žalovaným, ktorého podporuje a takémuto vedľajšiemu účastníkovi nemôže byť priznané ani právo na spoločné a nerozdielne zaplatenie sumy požadovanej žalobcom, ktorého prípadne podporuje.

6. Odvolateľ uviedol, že ak by sa malo aplikovať ust. § 142 ods. 3 OSP, za daných okolností je v predmetnej veci dôvodné nepriznať žiadnemu z hlavných účastníkov náhradu trov konania, nakoľko v prípade žalobcu, ktorý je ekonomicky silným a odborne pripraveným podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov, ktorý zjavne a objektívne nie je nijako odkázaný v obdobných sporoch nechať sa zastupovať advokátom. Podľa názoru odvolateľa možno odôvodnene konštatovať, že žalobca masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb a písomných podaní za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných, spravidla nemajetných spotrebiteľov, čo súčasne odôvodňuje nepriznanie náhrady trov žalobcovi aj s poukazom na ust. § 150 ods. 1 OSP. Odvolateľ navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že vedľajšieho účastníka na strane žalovaného k náhrade trov konania súd nezaväzuje. Zároveň si vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 20,26 €.

7. Žalobca a žalovaný sa k odvolaniu nevyjadrili.

8. Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 01. 07. 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta práv CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnych noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých úkonov, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy sa odvolacom konaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri odvolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. PL. ÚS 36/1995]. Vzhľadom na uvedené odvolací súd prejednal a rozhodoval aj o nárokoch vo vzťahu k Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 (vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do 30. 06. 2016), aj keď nová úprava v CSP daný typ vedľajšieho účastníka už neupravuje. Odvolací súd rozhodoval v súlade s Čl. 3, 4 CSP, keď v súlade s princípom spravodlivosti rozhodnutie musí sledovať rozumné usporiadanie procesných vzťahov.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v napadnutom výroku v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

11. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

13. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia v napadnutej časti. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

15. Predmetom odvolacieho konania je výrok rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie zaviazal vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (do 30. 06. 2016) na nahradenie trov konania žalobcovi vo výške 35 €, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby spoločne a nerozdielne so žalovaným.

16. Odvolací súd vzhľadom na odvolacie dôvody považuje za potrebné uviesť, že zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa zmenil a doplnil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov došlo k zmene ustanovenia § 93 ods. 3 OSP a na to, aby vedľajší účastník, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, účinne vstúpil z vlastného podnetu do súdneho konania, musel doložiť aj súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chcel v konaní vystupovať. Uvedené ustanovenie však nadobudlo účinnosť 1. januára 2015 a nemožno ho aplikovať na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo pred uvedeným termínom. Uvedenej skutočnosti preto bude zodpovedať aj nasledujúca časť odôvodnenia tohto rozhodnutia.

17. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou v pozícii veriteľa voči žalovanému domáhal zaplataenia dlžnej sumy s príslušenstvom. Dňa 21. 08. 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie vedľajšieho účastníka, že vstupuje do tohto súdneho konania ako vedľajší účastník na stranu žalovaného. Účasť vedľajšieho účastníka v konaní závisela od jeho vôle.

18. V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), t.j. uplatňovaný nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je občianskym združením, predmetom činnosti ktorého je ochrana práv spotrebiteľov.

19. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (resp. akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) mal oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), pričom nemusel preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa) mu dávala priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 OSP (vstup do konania bol realizovaný do 31. 12. 2014). Vedľajší účastník doručil oznámenie o svojom vstupe do konania na strane žalovaného podľa § 93 ods. 2, 3 OSP v znení platnom a účinnom do 31. 12. 2014, žalovaný nevyjadril nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na svojej strane.

20. Ustanovenie § 93 ods. 4 OSP výslovne upravovalo, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

21. Podľa § 142 ods. 3 OSP, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 3 OSP a správne ho aplikoval, keď neúspech žalobcu v konaní - len v pomerne nepatrnej časti úroku z omeškania považoval za neúspech v nepatrnej časti k úspechu žalobcu.

22. Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi je správny záver súdu prvej inštancie, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do celého konania. Vedľajší účastník nemôže vstúpiť len do časti konania, odvolací súd nemôže akceptovať ani názor vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, že by mal znášať len tie trovy konania, ktoré vznikli od momentu jeho účasti v konaní a nie tie trovy konania, ktoré vznikli v čase, keď sa konania ešte nezúčastňoval. Ako už bolo uvedené, vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník na strane ktorého vystupuje, teda ktorého v konaní podporuje, s čím je spojená aj jeho plná zodpovednosť za výsledok konania v procesnej rovine premietnutá do náhrady trov konania. To znamená pokiaľ ide o náklady trov konania, v prípade víťazstva môže mu byť priznaná náhrada jeho nákladov, v prípade neúspechu môže byť zaviazaný na náhradu trov konania úspešnému účastníkovi. Rozhodnutím o trovách konania súd rozhoduje o trovách celého konania a musí prihliadnuť na účelnosť a efektívnosť vynaložených trov konania, nie na časové kritérium vo vzťahu k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pretože vedľajší účastník vstupuje na stranu žalovaného (spotrebiteľa) do celého konania, ktoré začína podaním žaloby na súd. Odvolací súd zdôrazňuje, že v posudzovanej veci vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil do konania z vlastnej vôle, dobrovoľne, vykonaním procesného úkonu - oznámením o jeho vstupe do konania. Zo žiadneho právneho predpisu totiž nevyplýva, že by jeho vstup bol podmienený procesným úkonom žalobcu, resp. samotným žalovaným, na základe ktorého by bol ex lege povinný vystupovať na strane žalovaného bez možnosti ovplyvniť svoj vstup do konania. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak vedľajší účastník vystupuje na strane účastníka, ktorému vznikla povinnosť nahradiť trovy vznikne mu solidárny záväzok nahradiť spolu so žalovaným trovy konania, vychádzajúc, ako bolo vyššie uvedené z princípu zodpovednosti za výsledok konania. Je nesporné, že predmetný princíp platí i v opačnom prípade, t. j. ak je žalovaný (spotrebiteľ) v konaní úspešný, vzniká v zmysle ustanovení § 142 OSP žalobcovi povinnosť nahradiť účelné trovy konania nielen žalovanému, ale aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane. Vedľajší účastník princíp zodpovednosti za výsledok konania v týchto prípadoch akceptuje, nerozporuje a na základe neho si uplatňuje voči žalobcovi náhradu trov konania. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 8.10.2014 sp. zn. 5 Co 628/2014.

23. Ohľadne namietanej neúčelnosti trov konania odvolateľom, že žalobca masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných, spravidla nemajetných spotrebiteľov, čo podľa odvolateľa odôvodňuje nepriznanie náhrady trov žalobcovi aj s poukazom na § 150 ods.1 OSP odvolací súd udáva, že táto námietka je zrejme nerelevantná v tomto konaní, keď žalobca v konaní nebol zastúpený advokátom, a predmetom trov konania je náklad na súdny poplatok vo výške 35 Eur. Takýto náklad treba považovať za účelne vynaložené trovy konania, skutočnosti uvedené odvolateľom nezodpovedajú hypotéze § 150 OSP, a preto uvedené ustanovenie nebolo možné aplikovať.

24. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku, t. j. vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania (tretí výrok) ako vecne správne potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v odvolacom konaní vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu v plnom rozsahu úspešný, a preto by mu vznikol proti odvolateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže však úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní nevznikli trovy odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

26. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).